

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Semra GÜZEL

Diyarbakır Milletvekili

Küresel Cinsiyet Eşitliği endeksinde 130. sırada olan Türkiye'nin daha geride kaldığı başlık "Kadınların ekonomik yaşama ve eşit fırsatlara erişimi" başlığıdır. Bu başlıkta 136. sırada olan Türkiyeli kadınların işgücüne ve istihdama katılmada birçok güçlüklerle karşılaştığı sık sık kamuoyuna yansımaktadır. Kadınların çalışma yaşamına katılımını engelleyen en önemli sorun alanlarından biri de toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan yapısal sorunlar nedeniyle bakım emeğinin paylaşılmasını önceleyen sosyal devlet politikalarının uygulanmamasıdır.

Ne yazık ki, Türkiye'de 0-6 yaş grubundaki çocuklara yönelik kamusal bakım hizmetleri yok denecek kadar azdır. Çünkü "Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ" nedeniyle kreşlere kamu bütçesinden harcama yapılması yasaklanmış ve bu tebliğ çerçevesinde birçok kamu kurumundaki kreş kapatılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu konudaki istatistiklerine göre de 2008 yılında 497 olan kamu kreşi sayısı 2016 yılında 56'ya düşmüştür. Kamu kreşlerinin kapatılmasıyla birlikte bakım hizmeti özelleştirilmiştir. Özel kreşlerin fiyatlarının çok yüksek olması ve denetim konusunda ciddi eksiklikler içermesi nedeniyle de birçok ebeveyn kreş ve çocuk bakımı imkânına erişememektedir. Asgari ücret ile açlık sınırında yaşayan birçok işçi ve yoksulluk sınırı altında olan memur maaşları ile çalışanların özel kreş maliyetlerini karşılayabilmesi de oldukça zor görünmektedir. Bu durum kadınların iş gücüne katılımını engellemektedir.

47473

Emekli olana kadar gece gündüz demeden 7/24 ağır çalışma koşulları altında çalışan, pandemide de en ağır yükü alan sağlık emekçileri; çocuklarını güvenle bırakabilecekleri, 24 saat açık, ücretsiz kreş hizmeti alamamaktadır. Çocuk her ne kadar ebeveynler için ortak sorumluluk olsa da özellikle sağlık çalışanı kadınlar için kreşler hayati derecede önemlidir.

Pandemi ile birlikte emekçilerin özlük hakları gözetilmeden uygulanan esnek çalışma biçimiyle artan bakım emeği kadın emekçilerin iş yükünü daha da artırmış, kadınlarda ciddi bedensel ve ruhsal yıpranmaya yol açmıştır.

Bu nedenle hizmet kolunda farklı statülerde çalışan tüm emekçiler için Kreş Hakkı'nın kamusal bir hak olarak kabul edilmesi, tüm işyerlerinde güvenilir, ücretsiz, ulaşılabilir, anadilinde ve denetlenebilir kreşlerin ve anaokulların açılması, tüm kamu emekçilerinin ortak talebidir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'de 0-6 yaş aralığında olan çocuk sayısı kaçtır? Bunların kaç kreş hizmetine erişebilmektedir?
- 2- Kamu kurumlarında çalışan kadın ve erkek sayısı kaçtır? Bu kişilerden 0-6 yaş aralığında olan ebeveyn sayısı nedir?
- 3- Türkiye'deki kamu kurumlarında bulunan toplam kreş sayısı nedir? Kreş hizmetinden faydalanan çalışan sayısı nedir?
- 4- 2002-2021 yılları arasında kapatılan kamu kreşi sayısı kaçtır? Kapatılma gerekçeleri nelerdir?
- 5- Özel sektör olarak hizmet veren kreşlerin denetimi nasıl yapılmaktadır? Ücret ve eğitim standartları nasıl sağlanmaktadır?
- 6- Kadın emekçilerin tüm işyerlerinde güvenilir, ücretsiz, ulaşılabilir, anadilinde ve denetlenebilir kreşlerin ve anaokulların açılması yönündeki ortak talebine cevap verecek misiniz?
- 7- Pandemi ile birlikte emekçilerin özlük hakları gözetilmeden uygulanan esnek çalışma biçimiyle artan bakım emeğinin kadın emekçilerde yarattığı ruhsal ve bedensel yıpranmaya karşı ne gibi önlemler alınmış ve uygulanmıştır?
- 8- Türkiye'de yerel yönetimlerin açtığı kreş sayısı kaçtır? Yerel yönetimlere kreş zorunluluğu getirilmesi konusunda bir çalışmanız var mıdır?
- 9- Belediyelere atanan kayyumlar tarafından kapatılan kreş sayısı nedir? Bu kreşler hangi gerekçelerle kapatılmıştır?